

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий педагогічний інститут імені
В. О. Сухомлинського

ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ВИМІР

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
16-17 жовтня 2025 року

м. Миколаїв

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

**ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО
В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ВИМІР**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
16-17 жовтня 2025 року

(електронне наукове видання)

Миколаїв 2025

Редактор: **Віктор Мозговий** – доктор педагогічних наук, професор, в. о. заступника директора з навчально-наукової роботи Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Відповідальна

за випуск: **Ірина Корнієнко** – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Рецензенти:

Олександр Лавріненко – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Віталій Лелека – доктор педагогічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри фізичної культури та спорту Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Електронне наукове видання

П24 Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського в контексті професійної освіти: міждисциплінарний вимір: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Миколаїв, 16-17 жовтня 2025 р.: електрон. наук. видання. НУК імені адмірала Макарова, ПНПУ імені В. О. Сухомлинського; за ред. В. Л. Мозгового; відп. за вип. І. А. Корнієнко. Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2025. 386с.

Збірник містить тези учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського в контексті професійної освіти: міждисциплінарний вимір» із широкого кола проблем педагогічної освіти та підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності. Основну тематику доповідей зорієнтовано на питаннях використання та трансформації педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського в межах сучасного освітнього процесу, розвитку та формування в майбутніх учителів педагогічних знань і відповідних професійних компетентностей, що в перспективі сприятимуть забезпеченню успішної реалізації ідей розбудови професійної освіти в Україні.

ЗМІСТ

Секція № 1 ІДЕЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ПЕДАГОГІКИ ДОБРОТВОРЧОСТІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО У ВИМІРАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	10
<i>Біда О. А., Кучай Т. П., Чичук А. П.</i>	
Педагогічна майстерність – інтегративна характеристика високої професійно-педагогічної підготовленості вчителя.....	10
<i>Бондаренко Г. А.</i>	
Ключові аспекти педагогічної системи «Школа радості» В. О. Сухомлинського.....	15
<i>Вдовенко В. В.</i>	
Проблема особистості вчителя у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського.....	18
<i>Гладишев В. В.</i>	
Матеріальні й моральні засади професійної діяльності вчителя (концепція Гуго Мюнстерберга).....	23
<i>Корнієнко І. А.</i>	
До проблематики сучасної педагогічної освіти.....	29
<i>Кремін Т. Д.</i>	
Сила і значення рідного слова в освітньому процесі під час російсько-української війни (за поглядами В. Сухомлинського).....	31
<i>Мардарова І. К., Листопад Н. Л.</i>	
Педагогіка серця і добра Василя Сухомлинського: інструментарій для формування моральних цінностей у майбутніх педагогів.....	36
<i>Мельничук І. О.</i>	
Формування мотивації учнів у процесі вивчення фізичної культури.....	42
<i>Мозговий В. Л.</i>	
Семантика концепту «щастя» в сучасній українській школі.....	44
<i>Листопад О. А., Гуданич Н. М.</i>	
Філософія доброторчості в цифрову добу: педагогіка добра і синергія гуманістичних цінностей у вихованні молоді.....	47
<i>Ситченко А. Л.</i>	
Розумове виховання учнів із погляду В. О. Сухомлинського.....	52
<i>Трифонов О. С.</i>	
“Моральна школа справжньої любові до людини” в розумінні Василя Сухомлинського.....	55
<i>Стрілець О. В., Генесірян М. В.</i>	
Концептуальні засади трудового виховання молодого покоління в педагогічній спадщині В. Сухомлинського.....	59
<i>Хаєцький О. П.</i>	
Миколаївські адресати В. О. Сухомлинського: уроки людяності.....	64
<i>Чернова М. В.</i>	
Тематичне навчання в процесі мовної освіти молодших школярів.....	67

Секція № 2 ГУМАНІСТИЧНА ПАРАДИГМА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	71
<i>Баранюк І. Г.</i>	
Василь Сухомлинський про виховний потенціал письмового твору.....	71
<i>Бондар К. П., Якименко С. І.</i>	
Дитиноцентризм як основа гуманістичної парадигми початкової освіти.....	75
<i>Зарєчна І. І., Якименко С. І.</i>	
Формування медіаграмотності здобувачів початкової освіти крізь призму педагогічної спадщини В. Сухомлинського.....	81
<i>Курчатова А. В.</i>	
Гуманістичний підхід у формуванні особистості дитини в дошкільній освіті.....	84
<i>Мартін А. М.</i>	
Реалізація педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського в системі дошкільної освіти.....	87
<i>Найдьонова І. О., Супрун М. О.</i>	
Міждисциплінарний підхід до розвитку соціально-комунікативних навичок дітей з РАС у лікувально-освітньому просторі.....	90
<i>Прибора Т. О.</i>	
Педагогічна концепція В. Сухомлинського у контексті розвитку дитини в «школі радості».....	96
<i>Степанова Т. М.</i>	
Роль функціональних особливостей художніх текстів у розвитку особистості дошкільника.....	100
<i>Стрельченко-Гур'єва У. В.</i>	
Музичне мистецтво як чинник формування особистості в дошкільній освіті в контексті гуманістичної парадигми.....	104
<i>Tavdgiridze L., Basiladze I., Bolkvadze M.</i>	
The humanistic approach in preschool education.....	108
<i>Turmanidze L., Sherozia N.</i>	
Humanistic education in the 21st century: how to address contemporary challenges through a child-centered approach.....	110
<i>Тарасенко М. М.</i>	
Культурна компетентність дітей дошкільного віку через народно-педагогічну спадщину В. О. Сухомлинського.....	112
<i>Тесленко С. О.</i>	
Казки Василя Сухомлинського як засіб формування еколого-природничої компетентності дитини старшого шкільного віку.....	115
<i>Тимченко А. А.</i>	
Формування громадянськості у майбутніх учителів початкових класів за спадщиною В. О. Сухомлинського.....	119

Тимченко А. А., Горбатюк І. С.

Розвиток логічного мислення учнів початкової школи – важливе завдання шкільного курсу математики.....	126
--	------------

Філімонова Т. В.

Формування цілісного сприйняття навколишнього світу у молодших школярів на уроках «Я досліджую світ».....	132
--	------------

Філімонова Т. В., Семешко О.О.

Громадянська освіта - ключова компетентність молодших школярів у Новій українській школі.....	137
--	------------

Цуканова Н. М.

Інноваційні підходи до професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи: спадщина В. О. Сухомлинського.....	141
--	------------

Секція № 3 СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА.....	145
--	------------

Андросова Н. М.

Виклики ринку праці до підготовки професіонала з початкової освіти.....	145
--	------------

Білявська Т. М.

Проблемне навчання в процесі мовної підготовки майбутніх учителів початкової школи.....	148
--	------------

Большуткин В. О., Степанова Т. М.

Ігрове іншомовне навчання засобами штучного інтелекту як каталізатор творчого розвитку.....	153
--	------------

Бреславська Г. Б., Якименко С. І.

Теоретико-методичні засади національно-патріотичного виховання студентської молоді у ЗВО крізь призму педагогічних ідей В. О. Сухомлинського.....	157
--	------------

Жданов В. В.

Становлення та розвиток історичної освіти на Миколаївщині в другій половині 1970-х – першій половині 1980-х років.....	162
---	------------

Заскалета С. Г., Буглай Н. М.

Особливості організації змішаного навчання у процесі підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти.....	167
---	------------

Захарченко О. А.

GPT Onlinescorrector як цифровий інструмент коригування майбутніми вчителями словесниками деяких типів лексичних помилок.....	173
--	------------

Ізбаши Л. М.

Спадщина В. О. Сухомлинського як джерело професійного розвитку сучасного вчителя фізичної культури.....	177
--	------------

Криницька О. О., Михальченко Н. В.

Психологічна підтримка осіб, які пережили травматичні події: комплексний аналіз методів, ефективності та факторів впливу.....	181
--	------------

<i>Кузнєцов Є. С.</i>	
Інноваційні інструменти цифрового розвитку майбутніх викладачів гуманістично орієнтованої профосвіти.....	186
<i>Лелека В. М.</i>	
Фізичне виховання як інструмент розвитку soft skills у студентів професійної освіти.....	196
<i>Лисенчук Г. А.</i>	
Штучний інтелект в освіті.....	199
<i>Михальченко І. В.</i>	
Професійна підготовка здобувачів закладу фахової передвищої освіти шляхом інтеграції цифрових технологій.....	202
<i>Михальченко Н. В.</i>	
Ментальність як важливий чинник підготовки майбутніх учителів початкових класів до розвитку рефлексії у молодших школярів.....	206
<i>Молчанова О. М., Михальченко Н. В.</i>	
Роль педагогічної спрямованості вчителя початкових класів у розвитку особистості учня.....	212
<i>Нефьодов Д. В.</i>	
Історія повсякденності як складова сучасної історичної освіти.....	216
<i>Пастушок О. Є., Михальченко Н. В.</i>	
Стресостійкість керівника закладу освіти в умовах сучасних викликів.....	222
<i>Радіонов Д. С.</i>	
Інноваційні технології в навчальному процесі на уроці математики.....	226
<i>Тищенко Р. К., Єфременко А. М.</i>	
Електронний моніторинг як чинник професійного зростання педагогів з фізичного виховання.....	230
<i>Фучило Д. С., Коренєва Ю. П.</i>	
Ознаки психологічного синдрому FOMO в осіб юнацького віку в умовах війни.....	234
<i>Цвях О. О.</i>	
Використання інноваційних технологій для проведення практичних занять з анатомії та фізіології для студентів.....	237
<i>Чухліб А. В., Михальченко Н. В.</i>	
Соціально-психологічні передумови аутоагресивної поведінки молоді.....	242
 Секція № 4 ЕСТЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МИСТЕЦТВА У	
СТВОРЕННІ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОГО ОСВІТНЬОГО	
ПРОСТОРУ.....	245

<i>Аристова Л. С.</i>	
Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського як основа сучасних підходів до викладання музичного мистецтва.....	245
<i>Бедакова С. В.</i>	
Сучасні освітні трансформації у професійному формуванні вчителя музичного мистецтва.....	249
<i>Котелянець Н. В.</i>	
Інтеграція мистецтва та естетики для формування толерантності та культурного розмаїття в школі.....	253
<i>Кулікова С. В.</i>	
Музичне мистецтво в сучасному освітньому просторі: формування мультикультурної ідентичності.....	257
<i>Мартинюк А. К., Мартинюк Т. В.</i>	
Освітньо-виховний потенціал творчої діяльності Заслуженого академічного Закарпатського народного хору.....	261
<i>Радул О. С., Ткаченко О. М.</i>	
В. О. Сухомлинський про значення музичного мистецтва в естетичному вихованні.....	266
<i>Ревенко Н. В.</i>	
Педагогічна спадщина композиторів-романтиків в курсі вивчення дисципліни «Інструментально виконавство з методикою викладання».....	269
<i>Стріхар О. І.</i>	
Вивчення дисципліни «Сольний спів» для створення мультикультурного освітнього простору.....	273
<i>Щербак І. В.</i>	
Системний підхід до інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.....	277
<i>Ярошевська Л. В.</i>	
Музичне мистецтво як засіб формування національної свідомості та культурної толерантності студентської молоді.....	283

Секція № 5. ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ..... 289

<i>Афанасьєва Г. Д., Шапочка К. А.</i>	
Соціальне середовище як чинник мовленнєвого розвитку дітей молодшого шкільного віку із ЗПР.....	289
<i>Бажмін В. Б.</i>	
Практико-орієнтоване середовище в процесі навчання педагогів у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.....	291
<i>Бескровна Н. І., Стельмах Н. В.</i>	
Формування мовленнєвої культури учнів з інтелектуальними порушеннями в контексті педагогічних ідей В. О. Сухомлинського.....	296

<i>Безсонова О. С., Кисличенко В. А.</i>	
Формування інтонаційної виразності мовлення молодших школярів із сенсорними порушеннями засобами музично-ритмічних вправ.....	302
<i>Білюк О. Г., Ісмагулова-Онуфрійчук Н. Р.</i>	
Особливості корекції мовлення у дітей старшого дошкільного віку в процесі активізації міжпівкульної взаємодії.....	308
<i>Вишневська О. А., Бажмін В. Б.</i>	
Вербалізація сенсорного досвіду як чинник соціальної адаптації дітей РАС.....	313
<i>Головачова С. О., Кисличенко В. А.</i>	
Психолого-педагогічні умови профілактики труднощів читання у дітей із тяжкими порушеннями мовлення.....	318
<i>Дегтярьова Л. І., Бажмін В. Б.</i>	
Сучасні технології застосування інформаційно-комунікативних технологій у логокорекції дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.....	323
<i>Доцевич Т. І.</i>	
Розвиток сприйняття у дітей дошкільного віку з дитячим церебральним паралічем в 13 контексті психокорекційної роботи.....	327
<i>Коба Ю. А., Кисличенко В. А.</i>	
Перспективи застосування арт-терапевтичних методів у логопедичній практиці з дітьми із ЗПР.....	330
<i>Кривороженко А. О.</i>	
Формування навичок роботи з художнім текстом у дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.....	335
<i>Левіцька В. Г., Стельмах Н. В.</i>	
Розвиток зв'язних мовленнєвих навичок у дітей із загальним недорозвиненим мовленням засобами ігротерапії.....	338
<i>Середа І. В., Семенів Ю. П.</i>	
Формування інклюзивної компетентності педагога через використання ІКТ у навчанні читанню дітей з інтелектуальними порушеннями.....	342
<i>Середа І. В., Потапчук Д. М.</i>	
Розвиток експресивного мовлення у дітей з розладами аутичного спектру: сучасні підходи і методи корекції.....	347
<i>Сирота О. Ю., Шапочка К. А.</i>	
Формування активного словника як чинник підготовки дітей із ЗНМ рівня до навчання у школі.....	352
<i>Супрун М. О., Петренко Ю. О.</i>	
Формування предметної лексики в умовах використання карток ресс у дошкільників з РАС.....	357
<i>Трегуб М. П., Кисличенко В. А.</i>	
Психолого-педагогічні умови профілактики труднощів читання у дітей із тяжкими порушеннями мовлення.....	363
<i>Шапочка К. А., Шапочка В. А.</i>	
Інклюзивна компетентність як ключова складова професійної підготовки педагога Нової української школи.....	369

Шапочка К. А., Боровець О. М.

Корекційно-розвивальна складова засобів народної педагогіки..... 374

Юрчик К. О., Білюк О. Г.

**Використання ігрових технологій для розвитку часово-просторових уявлень
у дітей старшого дошкільного віку із затримкою психічного розвитку..... 378**

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Заскалета С. Г.,

*доктор педагогічних наук,
доцент кафедри германської філології
філологічного факультету*

*Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
м.Миколаїв, Україна,
zaskaletas1@gmail.com*

Буглай Н. М.,

*доктор історичних наук,
професор кафедри історії*

*Навчально-наукового педагогічного інституту
імені В. О. Сухомлинського
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
м.Миколаїв, Україна,
buglay@ukr.net*

У тезах розглядаються етапи організації змішаного навчання у процесі підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти. Проаналізовано сучасні підходи до поєднання традиційних та дистанційних форм навчання, окреслено педагогічні умови ефективного впровадження змішаної моделі. Визначено переваги цього формату для розвитку самостійності, цифрової грамотності та професійної компетентності студентів педагогічних спеціальностей.

Ключові слова: *змішане навчання, педагогічна освіта, заклад вищої освіти, цифрові технології, професійна компетентність.*

Вступна частина. Впровадження сучасних технологій у навчання створює нові можливості реалізації цього завдання, активізує самостійну пізнавальну діяльність студентів, забезпечує якість вищої освіти. Ось чому одним із перспективних напрямків розвитку вищої освіти вважається змішане навчання (ЗН).

Проте на практиці організація змішаного навчання у процесі підготовки майбутніх педагогів залишається складним завданням, що потребує чіткого методичного, технологічного й організаційного забезпечення. Недостатньо розробленими залишаються питання оптимального поєднання онлайн- і офлайн-компонентів, ролі викладача у змішаному середовищі, а також критеріїв оцінювання ефективності такого навчання.

Метою тез є аналіз поглядів на сутність змішаного навчання, визначення особливостей організації змішаного навчання у процесі підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти, а також перспектив його застосування у практиці ЗВО.

Основна частина. Проблема впровадження змішаного навчання у закладах вищої освіти є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Змішане навчання розглядається як ефективна педагогічна технологія, що поєднує традиційне очне навчання з дистанційними формами. Теорія застосування змішаного навчання в ЗВО потребує подальших досліджень, отже, потреба у пошуку нових шляхів організації змішаного навчання у процесі підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти, які можуть допомогти адаптувати навчальний процес до сучасних викликів є актуальною.

Змішане навчання (в англomовній літературі — *blended*) є інтеграцією онлайн-навчання з традиційним навчанням в аудиторії. Таке комбіноване навчання передбачає використання двох або більше різних методів навчання, таких як чергування очних занять із онлайн-навчанням

В українському науковому дискурсі питання використання змішаного навчання у підготовці майбутніх педагогів досліджують С. Заскалєта, О. Бондаренко, Т. Шевченко, Л. Козак, які акцентують увагу на інтеграції цифрових інструментів у навчальний процес, підвищенні мотивації студентів та забезпеченні якості освіти в умовах трансформації навчального середовища.

Іноземні експерти розглядають змішане навчання як: набір технологій та традиційного навчання в класі, заснований на гнучкому підході, який враховує переваги навчальних та контрольних завдань у мережі, що може значно покращити якість навчання, одночасно зменшуючи вартість навчального простору (Tomlinson B., Whittaker C., 2013); сукупність навчальних процесів, що забезпечуються особистими комунікаційними та програмними технологіями в межах єдиного навчального простору (Banados E. A, 2006); курс навчання, що поєднує особисте спілкування та використання технологій (Stracke E. A, 2010; Sharma P., Barrett B., 2007).

К. Бугайчук виділяє такі ознаки змішаного навчання [1]:

- змішане навчання відноситься до формального навчання в рамках діяльності освітніх установ;
- це цілеспрямований процес здобуття знань, умінь та навичок у рамках певних навчальних дисциплін, частина якого реалізується у віддаленому режимі;
- під час вивчення навчальної дисципліни використовуються ІКТ та ТЗО (ПК, мобільні телефони, планшети, проектори тощо);
- ІКТ використовуються не тільки для зберігання і доставки навчального матеріалу, але й для реалізації контрольних заходів, організації навчальної взаємодії (консультацій, обговорення);
- має місце самоконтроль учня (студента) за часом, місцем, маршрутами та темпом навчання.

О. Коротун та О. Кривонос визначають інформаційно-комунікаційно-технологічну компетентність (ІКТ-компетентність) як підтверджену здатність особистості використовувати на практиці інформаційно-комунікаційні технології [2].

Харківські вчені (В. Кухаренко, С. Березенська, А. Фандеева та ін.) серед тенденцій розвитку вищої освіти виділяють поширення змішаного навчання у ЗВО [3, 5].

О. Кузьменко [4] підкреслює, що методика змішаного навчання не виключає корисних методів та принципів традиційної системи навчання, а навпаки, удосконалює та доповнює її можливості.

На думку А. Фандєєвої змішаний підхід до навчання є однією з найбільш актуальних освітніх технологій сьогодення, оскільки дозволяє скористатися гнучкістю і зручністю дистанційного курсу та перевагами традиційного навчання [5].

Зарубіжні дослідники Eric Werth, Ed.D., Lori Werth, Ph.D., Eric Kellerer, Ed.D., досліджуючи проблему впровадження змішаного навчання, визначили, що викладачі, які мають досвід змішаного навчання, виявили його користь, оскільки ЗН дозволяє студентам самостійно організовувати навчання [7].

Ali Alammery, Judy Sheard, Angela Carbone у своєму дослідженні виділяють три різних рівня щодо організації змішаного навчання, а саме [8]: (ЗН із низьким, середнім і високим ступенем впливу).

Організація змішаного навчання у підготовці майбутніх педагогів передбачає поетапну роботу, що охоплює планування, реалізацію та оцінювання результатів освітнього процесу. Ефективність упровадження цієї моделі залежить від послідовного проходження таких основних етапів:

1. Підготовчий етап: (аналіз освітніх програм і визначення навчальних дисциплін, де доцільно впроваджувати змішане навчання); підготовка викладачів до роботи в онлайн- та офлайн-середовищах (підвищення цифрової компетентності); вибір платформи для дистанційного навчання (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams тощо); розроблення навчально-методичних матеріалів (електронні курси, відеолекції, інтерактивні завдання).

2. Проєктувальний етап: визначення співвідношення аудиторних і дистанційних занять; формулювання цілей і очікуваних результатів навчання; розроблення системи завдань, які сприятимуть формуванню професійних компетентностей майбутніх педагогів; планування видів взаємодії: «викладач–студент», «студент–студент», «студент–ресурс».

3. Реалізаційний етап: проведення аудиторних занять, спрямованих на пояснення, обговорення, рефлексію; виконання студентами онлайн-завдань, тестів, проєктів, участь у форумах і вебінарах; забезпечення постійного зворотного зв'язку між викладачем і студентом; використання цифрових інструментів (Padlet, Mentimeter, Quizizz, Canva) для активізації пізнавальної діяльності.

4. Контрольно-оцінювальний етап: моніторинг успішності студентів через системи LMS; оцінювання навчальних результатів (поточний, модульний, підсумковий контроль); аналіз ефективності змішаної моделі навчання на основі відгуків студентів і викладачів; коригування змісту, методів і форм навчання відповідно до отриманих результатів.

5. Рефлексивно-аналітичний етап: узагальнення досвіду організації змішаного навчання; визначення труднощів і шляхів їх подолання; поширення кращих практик серед педагогічної спільноти; розроблення рекомендацій щодо вдосконалення моделі змішаного навчання у підготовці педагогів.

Висновки. Отже, поетапна організація змішаного навчання сприяє системному впровадженню інноваційних технологій у педагогічну освіту, формує у студентів навички самостійної роботи, комунікації та цифрової грамотності, що є важливими складовими професійної компетентності сучасного педагога. Аналіз поглядів на сутність змішаного навчання, його завдань та організації у навчальному процесі ЗВО свідчить про багатогранність проблеми. Змішане навчання є одним із перспективних напрямків розвитку вищої освіти в Україні. Основним інструментом для роботи в умовах змішаного навчання є активне використання ІТ технологій для організації самостійної пізнавальної діяльності студентів. Перспективним напрямом розвитку змішаного навчання є розробка поглибленої моделі, за якою студенти самостійно розподіляють курси на онлайн- та офлайн-частину. Така модель «самостійного змішування» передбачає високий рівень навичок самоорганізації та активності студентів, що активізує їх самостійну пізнавальну діяльність.

Література

[1]. Бугайчук К. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Том 54. №4. С.1-18.

[2]. Коротун О. В. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. Вип. 8(11). С. 19–23.

[3]. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / Кухаренко В. М., Березенська С. М., Бугайчук К. Л. та ін.; за ред. В. М. Кухаренка. Харків: Міськдрук, НТУ ХП, 2016 284 с.

[4]. Кузменко О. Змішане навчання як інноваційна форма організації навчального процесу в школі. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка*. № 3. 2017. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/120142>

[5]. Фандєєва А. Є. Змішане навчання як технологія змін і трансформації. *Електронне наукове фахове видання «Народна освіта»*. Випуск №2 (32), 2017.

[6]. Moodle Електронний ресурс. Режим доступу: <https://moodle.org>

[7]. Eric Werth, Ed.D., Lori Werth, Ph.D., Eric Kellerer, Ed.D. Transforming K-12 Rural Education through Blended Learning: Barriers and Promising Practices // Northwest Nazarene University Doceo Center for Innovation in Teaching and Learning. Available at: [https:// files.eric.ed.gov](https://files.eric.ed.gov)

[8]. Ali Alammery, Judy Sheard, Angela Carbone. Blended learning in higher education: Three different design approaches. *Australasian Journal of Educational Technology*, 2014. 30 (4). Available at: <https://ajet.org.au/index.php/AJET/article/view/693>

Наукове видання

**ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО
В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ВИМІР**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
16-17 жовтня 2025 року

(електронне наукове видання)

*Навчально-науковий педагогічний інститут імені В. О. Сухомлинського
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова*

*Редактор:
Віктор Мозговий
Відповідальна за випуск:
Ірина Корнієнко*